

Pràcticum I

Codi: 101681
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	3	A

Professor/a de contacte

Nom: J. Reinaldo Martinez Fernandez
Correu electrònic: josereinaldo.martinez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta matèria no té uns prerequisits explícits però sí que es recomana haver treballat adequadament les assignatures de primer i segon curs, doncs aporten els fonaments teòrics que actuaran com a referents per a la reflexió en i des de l'acció.

Complementàriament, a la pàgina web del Pràcticum de la Facultat de Ciències de l'Educació trobareu informació específica sobre normativa (reconeixement de l'experiència professional, pràctiques al lloc de treball, etc.), informes d'avaluació, calendaris de pràctiques, models de convenis i informació dels centres i places de cada pràcticum i grau:

<http://www.uab.cat/web/practicum/graus/educacio-social-1267513618526.html>

Per a poder cursar pràctiques en un centre a on hi hagi menors d'edat és imprescindible disposar del certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals. És responsabilitat de l'estudiant demanar-lo per poder aportar-lo al centre abans d'iniciar el període de pràctiques.

Objectius

El pràcticum I és el primer contacte que tenen els estudiants amb la realitat professional i, per tant, configura l'espai per a la posada en pràctica de les competències fins ara desenvolupades i d'aquelles que s'aniran desenvolupant en els moments de la realització del mateix. A més constitueix l'escenari oportú per la reflexió en l'acció mentre s'estan portant a terme les diferents assignatures. En aquest sentit es el pràcticum estarà necessàriament vinculat al conjunt d'assignatures de tercer, en concret, a l'assignatura Gestió d'Institucions Socioeducatives, a més de considerar les competències treballades en assignatures de segon com Disseny, Seguiment i Avaluació de Programes, Organització i Grups, Bases sociopolítiques de l'Educació i Investigar en educació.

OBJECTIUS

Els objectius de l'assignatura de pràcticum I són els següents

1. Analitzar l'entorn social, cultural, econòmic, etc. de la institució o servei on es realitza el pràcticum.
2. Avaluar els elements organitzatius de la institució o del centre on es realitza el pràcticum.
3. Identificar les interaccions existents entre l'entorn i la institució o centre, posant de manifest les variables més significatives.
4. Dissenyar i aplicar tècniques i instruments pertinents per a la recollida de la informació.

5. Detectar necessitats del centre i els seus participants, tot implicant diferents processos i instruments de recollida d'informació.
6. Fer propostes d'intervenció a la realitat analitzada, d'acord amb les necessitats detectades i prioritzades, desenvolupar-les i avaluar-les en funció de les possibilitats del centre i de les recomanacions del tutor de la facultat
7. Reflexionar en i des de la pràctica amb els referents teòrics-pràctics que l'alumnat va adquirint.
8. Analitzar el paper, rols i funcions del professional en els àmbits i contextos analitzats.
9. Col·laborar amb els professionals de la institució realitzant les tasques que s'adeqüin a les característiques de la institució i del context de treball.
10. Desenvolupar actituds pertinents amb l'exercici professional.

Competències

- Acompanyar les persones en els seus processos de creixement i emancipació.
- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleses, potencialitats i debilitats) per desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.
- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Aplicar les competències socioemocionals necessàries per gestionar les relacions humanes.
- Comprendre i implicar-se en les realitats institucionals per integrar-se i desenvolupar-se professionalment.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Conèixer i aplicar processos de recollida de la informació, anàlisi, tractament i valoració d'aquesta, per a la millora de la pròpia pràctica professional i la fonamentació de l'acció professional.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa.
- Fomentar l'autonomia dels participants i buscar un equilibri entre les seves funcions com a orientador, facilitador i promotor de la dinàmica socioeducativa.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Liderar processos socioeducatius per crear un bon clima de treball, promoure el treball cooperatiu i la comunicació oberta i igualitària.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Orientar i assessorar els grups i persones a establir reptes i itineraris educatius.
- Participar en els debats teòrics que afecten la professió i que afecten els diferents àmbits d'actuació.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i aconteixements de la institució a la qual es pertany.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Resultats d'aprenentatge

1. Acompanyar les persones en risc d'exclusió en els seus processos de creixement i/o emancipació.
2. Adoptar els principis ètics i deontològics propis de la professió en la pròpia acció professional.
3. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
4. Analitzar les competències socioemocionals necessàries per al desenvolupament de la seva funció professional en el context d'intervenció.
5. Analitzar les pròpies competències emocionals necessàries per a l'acció professional en l'àmbit on desenvolupa les pràctiques.

6. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
7. Aplicar els coneixements teòrics adquirits en el grau en l'anàlisi i observació de la realitat social i educativa on realitza les pràctiques.
8. Aplicar les tècniques d'orientació al grup específic d'intervenció.
9. Aplicar sistemes i mecanismes de decisió criterial, cultural i crítica.
10. Aportar a l'activitat acadèmica reflexions i idees dels processos socioculturals de l'entorn immediat.
11. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
12. Comunicar-se amb els altres professionals i els usuaris.
13. Construir instruments d'avaluació vàlids per a la mesura i obtenció de dades.
14. Contextualitzar l'acció socioeducativa basant-se en el context socio-històric i els paradigmes teòrics de l'Educació Social.
15. Conèixer el funcionament dels equips educatius dels centres i integrar-se en ells.
16. Conèixer els elements de la cultura en relació al model de participació.
17. Desenvolupament de les competències socioemocionals necessàries per a la intervenció professional.
18. Difondre i promocionar els serveis i iniciatives institucionals per diferents canals i mitjans.
19. Elaborar informes descriptius, analítics i valoratius dels processos d'organització i gestió institucional.
20. Elaborar informes tècnics.
21. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
22. Fonamentar la presa de decisions.
23. Identificar els elements d'una institució educativa.
24. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
25. Identificar trets i manifestacions del context, les institucions i les persones a través d'elements polítics, contextuals i històrics.
26. Mantenir una actitud de respecte i fomentar l'equitat i el respecte als drets humans i la igualtat de gènere, en el context on desenvolupa les pràctiques.
27. Participar de manera activa en les reunions i actes de la institució on realitza les pràctiques.
28. Participar en els debats teòrics que afecten l'àmbit d'intervenció específic en el que desenvolupa les seves pràctiques.
29. Participar en la institució de manera constructiva i contribuïnt a un bon clima de treball.
30. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
31. Promoure l'autonomia dels usuaris amb els que desenvolupa la seva intervenció.
32. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
33. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
34. Reflexionar sobre la pròpia acció de manera reiterada per introduir millores permanents.
35. Registrar dades qualitatives i quantitatives per al seu anàlisi sistemàtic.
36. Relacionar les variables contextuals amb les processos de planificació, acció i avaluació de l'activitat professional.
37. Treballar amb altres professionals en el desenvolupament de l'acció socioeducativa.
38. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
39. Valorar les relacions sistèmiques que es produeixen entre ells.

Continguts

BLOC I: El context social, cultural, econòmic, laboral i les institucions educatives.

1. Relacions entre el context i les institucions educatives.
2. Tipologies d'institucions educatives: educació formal i no formal.
3. Estratègies, tècniques e instruments de recollida i anàlisis d'informació: la observació i la reflexió en l'acció com a eix per l'anàlisi.

BLOC II: La organització de les institucions educatives

1. Els plantejaments institucionals i la seva anàlisi.
2. La estructura dels recursos humans, materials i funcionals.
3. El sistema de relacions: participació, presa de decisions, comunicació, gestió de conflictes.

BLOC III: La intervenció en les institucions educatives

1. De l'anàlisi de necessitats, a la planificació i desenvolupament de la intervenció a les institucions educatives i formatives: Models, estratègies e instruments per a la detecció i necessitats . Models i estratègies per a la planificació i desenvolupaments d'actuacions educatives i formatives.
2. El papers dels responsables i agents formatius a les institucions educatives i formatives: perfils, funcions i competències.
3. La implicació, gestió i dinamització de les persones i dels grups a les institucions educatives i formatives.

Metodologia

La metodologia de treball en aquest cas es basa en la reflexió en i des de l'acció mitjançant la realització d'activitats al centre de pràctiques i l'anàlisi i reflexió individual o en grup de les diferents accions i activitats realitzades al centre, a través dels seminaris a la facultat.

Concretament les activitats plantejades són:

- Estada al centre (192 hores): participació a les diferents activitat i tasques encomanades pel centre. Implicació en les diverses dinàmiques institucionals.
- Seminaris a la facultat: participació i implicació als seminaris d'anàlisi i reflexió de les activitats realitzats al centre i de connexió teòrica o de temàtiques concretes relacionades amb el pràcticum per part del tutor/a de la facultat i l'estudiantat. Bàsicament estan organitzades a partir de metodologies d'aprenentatge cooperatiu, basades en la reflexió de casos, problemes i intercanvi d'experiències, amb la participació, si s'escau, dels tutors/es professionals. Durant els seminaris a la facultat es realitzaran intercanvi d'experiències i avaluació per part del professorat tutor de la facultat i els companys.
- Activitats de tutoria supervisada (4 hores): tutories d'assessorament i de seguiment del pràcticum, etc. Poden ser individuals o en grup.
- Activitats autònomes: elaboració de l'informe de pràctiques, dissenys d'instruments, ampliació de totes aquelles temàtiques significatives, informe d'autoavaluació, etc.

A partir d'aquesta metodologia es tracta de constatar els avenços dels estudiants i el desenvolupament de les seves competències acadèmiques i professionals, a través dels seminaris i tutories individuals i del contacte continuat per part del tutor/a de facultat amb el tutor/a de centre.

Cal que el tutor/a de facultat realitzi com a mínim, una visita al centre de pràctiques per estrènyer el vincle amb el centre i valorar in situ el procés d'adaptació i progressió de l'estudiant.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estada al centre	192	7,68	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 39
Seminaris	24	0,96	3, 5, 7, 10, 11, 21, 30, 32, 33, 34, 37, 38

Tipus:

Supervisades

Seguiment i tutories	4	0,16	4, 12, 28, 34
----------------------	---	------	---------------

Tipus:
Autònomes

Treball personalitzat	72	2,88	7, 19, 20, 26, 34
-----------------------	----	------	-------------------

Avaluació

Es realitzarà una avaluació continua de les pràctiques mitjançant el seguiment de l'estudiant al centre de pràctiques (a través del tutor/a del centre) i el seguiment de la participació i implicació activa als seminaris i tutories planificades i realitzades a la universitat (a través del tutor/a de la facultat i del propi estudiant).

S'utilitzaran tres tipus d'evidències d'avaluació:

- L'informe de pràctiques i les activitats desenvolupades al centre. El lliurament de l'informe de pràctiques i d'activitats realitzades al centre serà el dia 21 de juny del 2023 a l'espai MOODLE corresponent, obligatòriament.
- L'assistència, participació i implicació als seminaris (total 4) i tutories grupals i individuals a la facultat. Els seminaris es realitzaran els dies: 21/set, 30/nov, 19/abril i 21/jun. L'assistència es obligatòria.
- La valoració del seguiment al centre per part del tutor/a de la institució.

Per superar l'assignatura cal aprovar amb un mínim d'un 5 cadascuna de les tres evidències. L'avaluació de l'informe de pràctiques i de la participació i implicació en els seminaris i tutories serà realitzada per el tutor/a de la facultat i pel propi estudiant (a través d'un informe d'autoavaluació), i en el cas de la participació i implicació al centre, l'avaluació la realitzarà el tutor/a del centre de pràctiques.

La presencialitat en aquesta assignatura es tradueix en el compliment total del nombre d'hores d'estada al centre de pràctiques (192h) i en l'assistència obligatòria als seminaris que es realitzen a la facultat.

És responsabilitat de l'estudiant assistir al centre de pràctiques i participar en els seminaris obligatoris, així com fer les tutories necessàries per al bon desenvolupament del seu pràcticum, d'acord amb el que estableix el programa. Cas que aquesta assistència no es respecti, l'estudiant constarà com a "No avaluable". Els justificants que es presentin en cas d'absència serveixen únicament per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presència.

En qualsevol moment de l'estada al centre, el centre pot elaborar un informe justificat on s'evidenciï que l'estudiant no pot continuar fent les pràctiques. Si això passés, aquest estudiant suspendria automàticament el pràcticum (la nota numèrica que li quedaria seria un 3).

L'informe de pràctiques a més ha d'estar escrit correctament (tenir cura de l'ortografia, de la redacció i de la presentació formal). La no observació d'aquests aspectes formals restarà punts a la nota. L'informe de pràctiques no es podrà recuperar ni es pot tornar a presentar per pujar nota.

La copia o plagi de material constitueixen un delicte que serà sancionat amb un suspens. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital.

La data de lliurament de l'informe de pràctiques és el dia 21 de juny del 2023 a través del Moodle. La revisió i retorn de l'informe a l'estudiant es farà com a màxim un mes després del seu lliurament i anirà acompanyat d'un informe avaluatiu.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informe de pràctiques	33.3%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Participació i implicació als seminaris de la facultat (24 hores), tutories de seguiment	33.3%	3	0,12	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 39
Valoració del centre de pràctiques	33.4%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39

Bibliografia

ARMENGOL, C.; FEIXAS, M.; PALLARÈS, R.M. (2000). *Seguint el fil de l'organització*. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

FEIXAS, M.; JARIOT, M.; TOMÀS-FOLCH, M. (coords.) (2015). *El pràcticum de pedagogia i educació social. Competències i recursos*. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

JARIOT, M.; MERINO, R.; SALA, J. (Coord) (2004). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Programari

CAP PROGRAMARI